

МІЖРЕГІОНАЛЬНА
АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ

СТАНОВЛЕННЯ І РОЗВИТОК УКРАЇНСЬКОЇ ДЕРЖАВНОСТІ

Випуск 12

*Матеріали X Всеукраїнської
науково-практичної конференції
“Історія, сучасність, зарубіжний досвід”
м. Київ, МАУП, 6 листопада 2014 р.*

Київ
ДП “Видавничий дім “Персонал”
2014

*Схвалено Вченою радою Міжрегіональної Академії управління персоналом
(протокол № 8 від 24.09.14)*

Редакційна колегія:

А. М. Подоляка (голова), д-р юрид. наук., проф.;
А. А. Ізнатченко (заступник голови), канд. техн. наук;
О. В. Баєва, д-р біол. наук., проф.;
І. П. Бідзюра, д-р політ. наук, проф.;
М. Ф. Головатий, д-р політ. наук., проф.;
В. Б. Захожай, д-р екон. наук, проф.;
А. С. Лисецький, д-р екон. наук., проф.;
К. В. Муравйов, канд. юрид. наук., доц.;
І. П. Розпутенко, д-р наук держ. упр., проф.;
Л. В. Романова, д-р екон. наук, проф.;
В. Є. Сафонова, д-р екон. наук;
Г. П. Ситник, д-р наук держ. упр., проф.;
Ю. П. Сурмін, д-р соц. наук, проф.;
Н. М. Чернуха, д-р пед. наук., проф.

Матеріали подано в авторській редакції.

Відповідальність за зміст та орфографію матеріалів несуть автори.

Становлення і розвиток української державності : [зб. наук. пр.] /
МАУП. — К.: ДП “Видавничий дім “Персонал”, 2008 —

С76 Вип. 12: Матеріали Х Всеукр. наук.-практ. конф. “Історія, сучасність,
зарубіжний досвід”, 6 листоп. 2014 р. / редкол.: А. М. Подоляка (голова)
[та ін.]. — 2014. — 460 с. : іл. — Бібліогр. у кінці ст.

У пропонованому збірнику подано статті учасників науково-практичної
конференції, присвяченої найважливішій проблемі сьогодення — становленню
України як держави. Розглядається формування державності в Україні у різні пері-
оди історії та в різних аспектах.

Для науковців і державних службовців, політиків і політологів, викладачів і
студентів, а також усіх, хто цікавиться розвитком Української держави і суспільства.

ББК 63.3(4УКР)я43+67.9(4УКР)301я43

Климчук М. М. Перспективи імплементації альтернативної енергетики з метою упередження паливно-енергетичного колапсу в Україні 242	Ткачук І. Я. Участь населення у вирішенні соціально-економічних проблем..... 276
Столярова Т. О., Одинець В. А. Особливості комп'ютерного моделювання макропоказників соціально-економічних процесів в умовах невизначеності..... 244	Сімак Я. К. Впровадження системи недержавного пенсійного забезпечення в Україні..... 279
Бовш Л. А., Марченко С. М., Бовш В. І. Реінжиніринг бізнес-процесів підприємств готельного бізнесу в сучасних умовах..... 247	Щербінський О. В. Сучасні реалії та нові вектори розвитку малого бізнесу в Україні 282
Кобрицький В. В., Несвященко К. С. Актуальний стан і перспективи розвитку українських портів..... 251	Корсак К. В. Українська ідея для XXI століття 285
Тімко Н. І. Фінансова стійкість банківської системи в умовах макроекономічної нестабільності: оцінка та шляхи підвищення 254	Юник Д. Г. Завадостійкість управлінців персоналом: концептуальний аспект та перспективні напрями розвитку 289
Кісілевич-Чорнойван О. М. Норми міжнародного інформаційного права в сфері протидії інформаційному тиску: міжнародний та європейський аспекти 258	Колтаков В. М. Некоторые понятийные проблемы образования и науки..... 293
Золотаревський А. В. Механізм створення стратегії економічного розвитку організації в умовах світової політичної та економічної нестабільності 262	Бірдус Л. В. Системні реформи у сфері вищої освіти України 298
Бігдаш В. Д. Удосконалення фінансових механізмів банківсько-страхової інтеграції в Україні в умовах політичної та економічної нестабільності 266	Лісовський П. М. Освіта та наука як ціннісно-смісловий формат мудрості 302
Корецька О. В. Теоретичні основи дослідження конкуренції в контексті становлення української державності 269	Бондар Ю. В., Шестак М. Л. Вплив інформаційного середовища на світові інноваційно-інвестиційні процеси: стан науково-методологічного дослідження 304
Бурсов Р. В. Критерії оцінки технологічного рівня промислових підприємств 274	Руль Ю. В. Перспективи просумпції у приватній освіті 306
	Руль Ю. В., Кулик М. С. Освітня розумова діяльність та вплив на неї фаз місяця..... 308
	Найдьонов І. М. Ефективний педагогічний менеджмент — основа компетентності спеціаліста..... 313

МЕХАНІЗМ СТВОРЕННЯ СТРАТЕГІЇ ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ ОРГАНІЗАЦІЇ В УМОВАХ СВІТОВОЇ ПОЛІТИЧНОЇ ТА ЕКОНОМІЧНОЇ НЕСТАБІЛЬНОСТІ

Становлення і розвиток української державності, вип. 12, с. 262–265

У тезах наведено авторський підхід до розгляду проблеми розробки та впровадження стратегії конкурентоспроможного розвитку організації в умовах світової політичної та економічної нестабільності.

Основною умовою конкурентоспроможності організації є її здатність орієнтуватися в сучасному світі, в неперервному потоці інформації та мати чітку стратегію розвитку, спрямованого на формування конкурентних переваг в масштабах ринку та часового періоду.

Трансформація світових економічних відносин внаслідок глобалізації та інформатизації господарської діяльності вимагає перегляду традиційних підходів до визначення конкурентоспроможного розвитку організації з урахуванням умов світової політичної та економічної нестабільності.

Міжнародний інститут менеджменту (Швейцарія) сформулював сутність конкурентоспроможності на рівні національної економіки у вигляді так званих “золотих правил” [1, с. 6]: стабільне та передбачуване законодавство; гнучка структура економіки; інвестиції у традиційні та технологічні інфраструктури; стимулювання приватних заощаджень та внутрішніх інвестицій; агресивність експорту та привабливість внутрішнього ринку; якість, гнучкість та прозорість управління та адміністрування; взаємозалежність заробітної плати, продуктивності праці та податків; скорочення розриву між мінімальними та максимальними доходами, зміцнення середнього класу; інвестиції в освіту та підвищення кваліфікації; баланс переваг глобалізації економіки та національних особливостей.

Для характеристики конкурентоспроможності країни у світовій практиці використовують багатofакторні векторні моделі, що охоплюють 380 показників. Вони згруповані у вісім агрегованих факторів: внутрішній економічний потенціал, зовнішньоекономічні зв'язки, державне регулювання, кредитно-фінансова система, інфраструктура, система управління, науково-технічний потенціал та трудові ресурси [1, с. 8].

В питанні конкурентоспроможності держави мова йде про глобальну економічну конкуренцію за право кожної країни зайняти достойне місце в системі світового господарювання [2, с. 190]. В першій та другій третинах ХХ століття джерела міжнародної конкурентоспроможності шукали в конкурентних перевагах, що притаманні країні в цілому. В теоретичних та емпіричних дослідженнях домінувала парадигма факторних пропорцій або теорія Хекшера-Оліна [3, с. 36]. Згідно цієї теорії порів-

няльна перевага визначається нерівномірним розподілом між країнами немобільних факторів виробництва.

Однак, за М. Портером, термін “конкурентоспроможна країна” не має самостійного значення, тому, що його головна мета в економіці — забезпечення громадянам високий рівень життя [4, с. 85]. А конкурентоспроможність національної економіки забезпечують конкретні підприємства, тобто конкурентоспроможність країни складається з комплексу конкурентоспроможних успіхів її підприємств [4, с. 87].

Відповідно, конкурентоспроможність організації може бути визначена як комплексна порівняльна характеристика підприємства, яка відображує ступінь переваги сукупності оціночних показників його діяльності, по відношенню до сукупності показників конкурентів.

Стратегія є поняття, що за строк свого існування пройшло складний генезис, від древніх греків до сьогодення й продовжує розвиватися. Визначення терміну “стратегія” є доволі складним через відсутність єдиної дефініції, адже подібно до термінів “культура” чи “свідомість”, цей термін змінюється в різних аспектах. Тому слід визначитися з дефініцією терміну “концепція”. Під терміном концепція розуміється кілька визначень: 1. Від лат. Conceptio — розуміння, певний спосіб розуміння (трактування) будь-якого предмета; 2. Система поглядів на те чи інше явище, процеси, спосіб розуміння, тлумачення [5, с. 240–241]; 3. Керівна ідея; 4. Провідний замисел, конструктивний принцип діяльності людини; 5. Вихідний замисел теорії.

На нашу думку, в стратегічному аспекті, задля конкретизації визначення терміну “стратегія”, слід розглядати термін “концепція” у вигляді розуміння головного замислу, суми домінуючих аспектів дослідження.

Стратегія — це довгостроковий курс розвитку фірми, спосіб досягнення цілей, який вона визначає для себе, керуючись власними міркуваннями в межах своєї політики.

Економічний розвиток визначається як довготерміновий процес, що має на меті зростання доходів (чи продуктів) в розрахунку на одиницю витрат ресурсів.

При оцінці організації та його економічного зростання необхідно розглянути мету та цілі існування самої організації з точки зору керівників цього підприємства. Кожен з рівнів керівництва займає свою, унікальну але вузьку позицію. Вони бувають наступними:

- 1) Директорат підприємства зацікавлений в збереженні основної продукції та консервації профілю підприємства. Ринкові відносини — це лише умова для вирішення цієї задачі.
- 2) Керівництво міста та району забезпечити зайнятість населення, поповнити бюджет й вирішити соціальні проблеми.
- 3) Представники владної вертикалі в національних рамках чи в рамках федерації розробляють свою програму.
- 4) Банк-кредитор зацікавлений лише в тих змінах, котрі дозволять повернути хоча б частину заморожених активів.
- 5) Конкретна організація має свою позицію якщо його продукція успішно реалізується поза межами виробничого об'єднання.
- 6) Окрема позиція, всеохоплююча але не перетинається з іншими, це позиція тіньового бізнесу, котрий має своїх представників у керівництві підприємства та регіону.

Більшість конфліктів закладається на стадії бізнес-проекування та легко вирішуються за допомогою консультативного впливу. Кожний інноваційний зсув всере-

дині самого об'єкту збільшує кланово-корпоративне подрібнення суб'єктного населення об'єкту й тим самим, робить просте предметне вирішення проблеми переходу системи в новий стан практично неможливим [6, с. 75].

Формальну модель процесу стратегічного розвитку організації (M_{cp}) як соціально-економічної системи можна записати у вигляді наступного кортежу:

$$M_{cp} = \{C, p\}, \quad (1.1)$$

де $C = \{C_k\}$, $k \in K$ — множина властивостей виробничо-економічної системи;

$P = \{p_k\}$, $p \in P$ — множина складових процесу стратегічного розвитку економічної системи.

Розвиток організації характеризується такими чинниками:

- 1) Вектор розвитку — позитивний/негативний, прогрес/регрес, якість/кількість.
- 2) Швидкість розвитку — V , результат за період, динаміка.
- 3) Об'єкт-предмет розвитку — O , на що впливає розвиток.
- 4) Причина розвитку — P , фактор під впливом котрого змінюється характер розвитку.
- 5) Результат (стан-результат) — R , стійкий (відносно) баланс в кінці кожної стадії розвитку соціально-економічної системи.

$$F(R)(A; V; O; P; R) \rightarrow \text{opt}. \quad (1.2)$$

Функція не має від'ємного значення, але окремі аргументи функції розвитку можуть набувати негативних значень.

Виходячи з того, що стратегія є програмою розвитку, ми розглядаємо стратегію як програмний продукт, й це бачення зумовлює підхід до розробки стратегії з точки зору складання планів розвитку з певними орієнтирами та обмеженнями.

Розглядаючи механізм як сукупність проміжних станів або процесів будь-яких явищ [7, с. 444], ми вважаємо, що механізм стратегії економічного розвитку підприємств складається наступних процесів: 1) розробки стратегії; 2) тестування стратегії; 3) відладки стратегії; 4) впровадження стратегії; 5) підбиття результатів використання стратегії.

Основні орієнтири в стратегічному фарватері розвитку ми розглядаємо в основних елементах бізнесу: час, гроші, людський фактор та добре ім'я фірми. Кожен з елементів слід розгорнути під таким кутом до інших, щоб зона їх взаємопокриття займала максимальну площу, що дає простір для стратегічного маневру. Чим більший розмір взаємного перекриття, тим більший вибір стратегічних альтернатив для керівництва підприємства в плані його подальшого розвитку. Тому основними орієнтирами в стратегічному фарватері розвитку ми вважаємо рівноважні екілібріум-точки у взаємопов'язаних парних факторах, що впливають на розвиток підприємства.

Кожен з елементів має власну роль у стратегічному полі та значення для результатів розвитку підприємства, а також власну специфіку в процесі стратегічного планування. Тому, стратегія розвитку організації це програма дій з досягнення стратегічної мети (ідеального стану) через фарватер шляхів діяльності підприємства складений з векторів розвитку, орієнтованих на рівноважні точки парних факторів зовнішнього впливу пропонуємо наступну схему стратегії.

Парними факторами впливу на розвиток підприємства ми пропонуємо вважати використовувані підприємством елементи бізнесу. Стратегічне поле підприємства ми пропонуємо розглядати як його стратегічну сферу.

Тобто, під елементами бізнесу ми розуміємо співвідношення: “попит-пропозиція”, “час-гроші”, “ризик-прибутковість”, комплекс трудових відносин та співвідношення

конкурентних переваг підприємства до конкурентних переваг його конкурентів. Такий елемент бізнесу як “good will” (добре ім'я) ми розглядаємо в комплексі з таким елементом як “рівень менеджменту”. Кожен з рівнів відповідає окремому елементу бізнесу підприємства розглянутому під тим кутом, що дозволяє розподілити його на дві складові, структурна рівновага котрих, у вигляді рівноважної точки, є орієнтиром для стратегії розвитку підприємства.

Стратегія управління конкурентоспроможним розвитком є тим інструментом, за допомогою якого слід вирішувати фінансові та стратегічні завдання організацій, що, з одного боку, визначається державною стратегією, а з іншого — багато в чому характеризує напрям та межі цієї стратегії. Сучасна стратегія розвитку організацій має орієнтуватися на здорову конкурентну позицію в масштабах культивованого сегмента ринку, що забезпечить оптимальну прибутковість та економічну стабільність.

Література

1. Алімов А. Н. Конкурентоспроможність національної економіки // НАН України. ін-т економіки. — К., 2011. — 59 с.
2. *Caemmerer*, Die Entwicklung der strategischen Wissenschaft. — Berlin: Raub. 1994. — 500 p.
3. Щербинін А. С. Опыт и перспективы использования Интернет в коммерческих целях — Барнаул: Алтай, 2014. — 218 с.
4. Пахомов Ю. Об экономических, социальных и цивилизационных аспектах рыночных реформ. // Общество и экономика. — 2010. — № 8.
5. *Философский словарь* / Под ред. И. Т. Фролова. — М.: Политиздат, 1980. — С. 444.
6. Кононенко І. В. Управління розвитком підприємства. — Х. ХДЕУ. 2001, — 200 с.
7. Фатхутдинов Р. А. Стратегическая конкурентоспособность. — М.: Экономика, 2014.